

ישיבת המתמידים "מאור שרגא" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

פר' מקץ - חנוכה תשפ"ו

פרשת "מקץ"

"ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם" (מ"א א'). בפסוק זה יש רמזי הלכה לחנוכה בר"ת: וכל ישראל הנרות ידליקו, מצותה קודם צאת (הכוכבים), שמאל נר תדליק ימין מזוזה, יש מחלוקת יש מוסיפים ויש פוחתים, ראשון עיקר הלכה, ח' לילות מדליקים. (ספה"ק)

*

"והנה מן היאור עולות שבע פרות" וכו', (מ"א ב'). חנוכה חל תמיד בשבוע בו קוראים פר' "מקץ", ויש אכן קשר בין נס חנוכה לבין חלומות פרעה. בחלום מסופר - שהפרות הדקות והחלשות הצליחו לאכל את הפרות הבריאות והחזקות, וכן השבלים הדקות בלעו את השבלים הבריאות והמלאות, ובמקביל כך קרה גם לחשמונאים נגד היוונים שנפלו "גבורים ביד חלשים". (ספה"ק)

*

"וטבח טבח והכן" (מ"ג ט"ז). אע"פ שלא נקבעו ימי חנוכה לימי משתה ושמחה, כבר נהגו רבים מישראל לעשות קצת שמחה בסעודה, ואומרים בהם ד"ת, ומספרים בניסים שנעשו לישראל, והרי הן כסעודת מצוה. דרשו רמז מהתורה שצריך להכין לחנוכה טבח טוב שנאמר "וטבח טבח והכן" קרי "וטבח טב חנוכה" היינו טוב להכין טבח לחנוכה. ועוד רמז "וטבח טבח" גימ' מ"ד, כמנין נרות חנוכה עם השמשות. (תנד"א)

*

"ותרב משאת בנימין ממשאת כלם חמש ידות" (מ"ג ל"ד). "חמש" ר"ת חודש שבת מילה, שרצו היונים לבטל מישראל. ו"חמש ידות" רמז לנס חנוכה שנאמר בו ה' פעמים "יד": "גיבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך". (ספה"ק)

*

רמז לברכות הדלקת הנרות בחנוכה מן התורה, שנאמר (במדבר כ"א ח'): "עשה לך שרף" - להדליק נר חנוכה, "ושים אותו על נס" - שעשה ניסים, "וראה אותו וחי" - שהחינו. (ספה"ק)

*

"ויושבו וישכרו עמו" (מ"ג ל"ד). רש"י: ומיום שמכרוהו לא שתו יין ולא הוא שתה, ואותו היום שתו. לכאורה יש לשאול: יוסף שתה היות והכיר את אחיו, אך אחיו מדוע שתו הרי הם לא הכירוהו? אלא חז"ל אמרו (עירובין ס"ה) 'נכנס יין יצא סוד', והאחים חשבו שמא יוסף אמר אתן להם יין ובזאת ייבחנו אם מרגלים הם, אם לא ישתו סימן שמרגלים הם ומפחדים לשתות שמא יגלו את הסוד, לכן הוכרחו לשתות להוציא עילה זו מלבם. (גן רוה)

*

"וואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דברכם" (מ"ב כ'). אמרו חז"ל (סנהדרין ק"י): קטן מאימתי בא לעולם הבא?... משעה שיענה אמן. רמז לכך נוכל ללמוד מהפסוק "וואת...הקטן תביאו אלי" - בזכות מה זוכה הקטן לעולם הבא, בזכות "וואמנו דברכם" - היינו שמלמדו אביו לענות אמן אחר כל ברכה ששומע. (ליקוטי בני שלשים)

אפשר להוסיף רמז נוסף לכך מלשון הכתוב בהמשך דברי יוסף לאחיו (מ"ב ט"ו) "כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה" - "בבוא אחיכם הקטן" סופי תיבות 'אמן'. (וכל מאמינים)

*

"מאי חנוכה דתנו רבנן"

מובא (מסכת שבת דף כ"א): מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסלו יומי דחנוכה... כשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים בהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו להדליק אלא יום אחד ונעשה בו נס והדליקו ממנו ח' ימים... ע"כ.

יש מפרשים "מאי חנוכה" מהו סודו של חנוכה? ד"תנו רבנן" את הכח לעמוד איתן נגד הצוררים שלנו, להנחיל לנו את חג החנוכה ירשנו מה"תנו רבנן" מלימוד התורה. ו"חנוכה" בגימ' "טף" לרמז לנו כי עיקר זכות לימוד התורה הוא הלימוד של הטף – "תינוקות של בית רבן".

אם נתבונן היטב בדברי הגמרא נראה כי כאן טמונים לנו ג' יסודות בהצלחת התורה ושמירת מצוותיה. א. צריכים אנו לדעת כי עיקר ההצלחה בתורה ובמצוות – כאשר שומעים אנו בקול ההורים אשר מורים לנו את דרך ד', כי אצל "בן סורר ומורה" תחילתו היתה "איננו שומע בקולנו" לא שמע בקול אביו ואמו. ומצינו אצל אברהם אבינו בניסיון העקידה "וילכו יחדיו" – עיקר ההצלחה לעמוד בניסיון אשר זכותם עומדת לנו לעד, שהלכו יחדיו האב והבן, כל מה שאביו אמר לו שמע בקולו.

דבר זה מצינו גם בנס חנוכה כמו שאנו אומרים בתפילת "על הניסים": "בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו", הנס קרה בימים אשר ההורים והבנים הלכו באותה דרך, **חשמונאי ובניו** ולכן זכו לניצחון. וזה הרמז: "וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום" – בס"ד גברו ונצחו כי היו "חשמונאי ובניו" דייקא.

ב. צריכים אנו לדעת שאין להתיימשך אף פעם בלימוד התורה, ואפילו אינו יודע רק קצת מקרא, משנה, וגמרא, ישתדל ללמוד בכל כוחו ביגיעה, וקצת שמן - התורה שיש בלבו ידליק בחמימות ובהתלהבות אזי יזכה להיות ת"ח גדול, וכמו שמצינו אצל רבי עקיבא, רבי אליעזר בן הורקנוס, וריש לקיש, אשר ע"י רצונם העז ללמוד תורה זכו ונהיו לגדולי עולם ומאורי ישראל.

וזה הרמז: "לא מצאו אלא פך אחד של שמן... ולא היה להדליק בו אלא ליום אחד ונעשה נס והדליקו ממנו ח' ימים" – לא התיימשכו שיש להם פך אחד בלבד, אלא עם מה שהיה להם קיימו את המצוה והדליקו את המנורה, והקב"ה עזר להם ע"ד "הבא להיטהר" מכיון שהם באו "וטהרו את מקדשך" - "מסייעין אותו" ארע להם נס ודלק שמונה ימים.

ג. צריכים אנו לדעת אם רוצים להצליח בלימוד התורה ויהיה אורו זך שיעלה לרצון לפני השי"ת – לזה צריך הדרכת ה**צדיק**, אשר ע"י זוכים ללמוד את התורה לשמה ולקיים מצוות ומעש"ט שיהיה תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם.

וזה הרמז: "שהיה מונח בחותמו של כהן גדול" - היינו ה"שמן" שמרמז ל"נר מצוה ותורה אור" צריך לזה **חותמו של כהן גדול** – הצדיק והדרכתו.

ויה"ר שע"י אור החנוכה נזכה במהרה לאורו של משיח בגאולה השלימה אכ"י"ר. (באר יחיאל)

"עד שתכלה רגל מן השוק" אנו צריכים להדליק נרות חנוכה בכזאת התלהבות עד שכל אלה הנמצאים בשוקים וברחובות יכנסו לבית המדרש ויקוים, ומלאה הארץ דעה את ד'.
(כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט בעל "**חכמת אליעזר**" זצלה"ה)

חנוכה בחצר הקודש

הדלקת הנרות ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

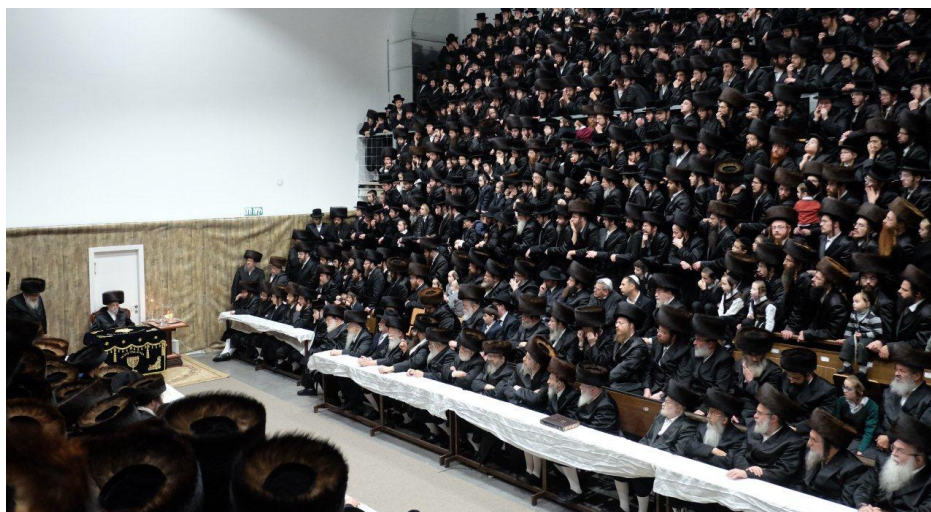
הדלקת הנרות ע"י
כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'חכמת אליעזר' זצלה"ה

דמי חנוכה ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דמי חנוכה ע"י כ"ק מרן בעל ה'חכמת אליעזר' זצלה"ה

בזמירות לכבוד חנוכה לאחר הדלקת הנרות

נקודה למחשבה – ה'סביבון'

א. מנהג ישראל לשחק בימי החנוכה בסביבון, והרבה טעמים נאמרו מפי צדיקי הדורות על מנהג קדוש זה. אחד הצדיקים אמר על כך טעם נפלא: הסביבון עומד על חודו ומסתכל בגאווה לכל הצדדים כאומר ראו את כוחי, ראו באיזו מהירות אני מסתובב... אך מיד כשמסתיים הכח שהפעיל בו המסובב הוא מאבד את הכל ונופל על פניו.

כך גם כשהקב"ה עושה נס ומוסר רבים ביד מעטים וגיבורים ביד חלשים, לפעמים האדם מתגאה במעשיו ובהצלחתו ושוכח מי נתן בו כח לעשות חיל, אך ברגע שנפסקת פעולתו של מסובב כל הסיבות הוא נופל על פניו בחוסר אונים...

(עלון 'מתיקות הדף היומי' – פר' וישב)

*

ב. עוד טעם למשחק זה, המסמל את המאורע של הזמן, ומרמז לדורות עולם – לחזק את אמונתנו, ולא להתיימשך ברגעים הקשים והאפלים ביותר, כאשר נדמה שאין עוד חלילה שום הצלה, כבימי המלחמה ביונים, בהיותם רבים פי כמה יותר מהיהודים ובטוחים היו בניצחונם, הנה בא מאת הקב"ה שהוא מסבב כל הסיבות רק 'סיבוב' אחד והכל השתנה לטובה.

*

למען תספר

רבי העשיל אחד מגדולי ישראל לפני כ- 390 שנה, התפרסם כבר בילדותו כפיקח וממולח. פעם בערב חנוכה שאל המלמד את התלמידים ב'חדר': כמה נרות בסך הכל מדליקים בחנוכה? מי שיענה הראשון את התשובה הנכונה יקבל חופש לחנוכה!

מיד קפץ העשיל הקטן וענה: ארבעים וארבע נרות! התפלא המלמד ושאל: כיצד זה ידעת את התשובה כל כך מהר? השיב העשיל: הרי זה פסוק מפורש בתהלים (קכ"ד) "הפח נשבר ואנחנו נמלטנו", 'פח' בגימ' 88, ואם הוא נשבר לשניים כל חלק 44 ואז: "ואנחנו נמלטנו לחופש מן ה'חדר'..."

*

באחד מימי חנוכה נכנס פתאום הצדיק רבי נחום משטיפנשט זצ"ל לבית מדרשו וראה אנשים יושבים ומשחקים במשחק ה"דאהם" (דמקה) כמנהג העולם בחנוכה. האנשים בראותם כי רבם נצב עליהם נבהלו מאוד.

פתח הצדיק ואמר: הידעתם את כללי משחק זה? שתקו האנשים.

אמר להם הצדיק: אני אגיד לכם את הכללים: נותנים אחד בשביל לקחת שנים, שני צעדים בבת אחת אסור ללכת, הולכים רק למעלה ולא למטה, כשמגיעים למעלה – אפשר כבר ללכת לכל מקום שרוצים...

(ס"ח)

*

חידת השבוע: קח מציאת יוסף, אל בגדי יוסף, ומחיר יוסף, אל תוספת יוסף, ותמצא 'חנוכה'?

הפתרון: וימצא יוסף חן [בראשית ל"ט ד'], וילבש אותו בגדי שש (ו') [בראשית מ"א מ"ב], וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף (כ') [בראשית ל"ז כ"ח], עדות ביהוסף (ה') [תהלים פ"א ו'].
*

כ"ז כסלו יומא דהילולא של הרה"ק רבי חיים מטשרנוביץ זיע"א בעל "באר מים חיים"

הרה"ק רבי חיים טירר זיע"א המכונה בפי כל ע"ש עירו רבי חיים מטשרנוביץ, נולד בשנת תק"כ לאביו רבי שלמה טירר זצ"ל בעיירה הסמוכה לבוטשאטש אשר בחבל גליציה, בעל יחוס מפואר מנכדי הב"ח וה"חלקת מחוקק".

אודות לידתו של הצדיק מסופר שאביו זכה לכך עבור צדקתו ומסירות נפשו ומאודו לקיים מצות בוראו, וקיים מצות חליצה לאשת אחיו שגרה במרחקים, ולא רצה לקבל ממנה עבור שהתירה מכבלי העיגון שום שכר טרחה באמרו: איני רוצה ליהנות ממצוה כה נדירה המזדמנת רק ליחידים ולעיתים רחוקות ובאה לי במסירות נפש.

בדרך הפציר בו זקן אחד לקבל כסף בעד המצוה ולא רצה, אז גלה לו הזקן כי הוא אליהו הנביא, ונשלח מן השמים לבשרו כי המצוה שקיים בשלמות תוך מסירות נפש ולא על מנת לקבל פרס עשתה רעש בשמים, ובזכות זה יזכה להיפקד בבן זכר בעל נשמה גבוהה וקדושה אשר אור תורתו וחכמתו יזרח ויאיר פני תבל.

הציה"ק בעיה"ק צפת

ואכן, ברכתו נתקיימה ולתקופת השנה נולד לרבי שלמה בן ונקרא שמו בישראל חיים. כבר בילדותו התפרסם כחכם וחרף, ולמד תורה בנעוריו עם חברו הנאמן רבי אברהם דוד מבוטשאטש בעל מחבר ספר "דעת קדושים", ושניהם היו חברים מקשיבים לקול הרה"ג מהרצ"ה זצ"ל בעל שו"ת "נטע שעשועים" שהיה אז אב"ד בוטשאטש.

בתקופה זו החלה רוח ד' לפעמו לנסוע ולהדבק להרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זצ"ל שנהיה לרבו מובהק. כן נסע הרבה להרה"ק בעל "אוהב ישראל" מאפטא זצ"ל שנעשה אחי"כ למחותנו. בבואו בפעם הראשונה לקבל פניו של המגיד מזלאטשוב, עמד המגיד על טבעו של הנער חיים ומצא חן בעיניו גאונותו וצדקותו של הנער ואמר לתלמידיו: עתיד נער זה להיות יונק מקדושת השבת ומתענוגיה. נתקיימה נבואתו של צדיק זה וברבות הימים ראו כי בלבו של רבי חיים יוקדת כאש קדושתה של השבת, היה מתפלל בעצמו לפני העמוד כל התפילות בשבתות ויו"ט וקורא בתורה. סיפורים נפלאים נשאים בפי כל אודות השגותיו הנוראות במעלת וקדושת השבת. מקובל אשר מעת חזרו בע"ש מהטבילה עד מוצש"ק היתה קומתו גבוהה ומראיתו שונה עד לבלי הכר מימות החול.

מלבד קדושתו וגודל השגתו בעבודת השי"ת, נחשב בדורו גם לגאון גדול, וכסאות קודש רבים הוצעו לפניו שיופיע מהדרו על עדרי הצאן הכמהים לתורתו ויראתו, ברם הקהילות שזכו ליהנות מאורו היו: מאהליב, קעשנרב, גליל בוקובינה, באטשאן, ונכבדה מכולם קהילת טשרנוביץ אשר בה כיהן כ"ג שנים ונקרא על שמה עד היום הזה.

השאיר אחריו לברכה ספרים נפלאים "באר מים חיים" עה"ת, "סידורו של שבת" על מעלת וקדושת השבת, "שער התפילה" על התפילה, ו"ארץ החיים" על נ"ך ומסכת ברכות. ספרים אלו מלאים פירושים בדרך פרד"ס התורה ובדברי מוסר ותוכחה והנהגות קדושות בדרך הבעש"ט הק', המעוררים את נפש האדם לעבודת השי"ת.

הרה"צ רבי יחיאל טירר זצ"ל מדורוהוי
בן הרה"צ רבי יעקב יוסף טירר זצ"ל ממגילב
בן הרה"ק רבי חיים טירר זיע"א מטשרנוביץ

מובא בשם הרה"ק שר שלום מבעלזא זי"ע שאמר: הספר מוסר הראשון שלמדתי היה הספה"ק 'באר מים חיים', כן מובא בשם הרה"ק מהרי"ץ מפריסוב זצ"ל שהדריך את בני הנעורים והאברכים לגמור כל שבוע סדר הפרשה עם פי' 'באר מים חיים'.

בשנת תקע"ג עלה לארץ הקודש וקבע משכנו בעיה"ק צפת, עסק בתורה ותפילה ובהפצת החסידות. ביום כ"ז כסלו שנת תקע"ח בשנת ה- נ"ח לחייו נח נפשיה דרבי והחזיר נשמתו הזכה והטהורה לבוראו, מקום מנוחתו במערה הצפת הנקראת עד היום הזה 'מערת הבאר מים חיים'. מידי שנה עולים נכדיו וקהל רב לציוה"ק, גם השנה יעלו ויתפללו לישועת ישראל, יערכו סעודה לכבודו ונכדיו ישאו דברים לזכרו, וילמדו מדברי תורתו. זיע"א.

* * * *

השתתפות רבתי בהילולת הרה"ק בעל 'באר מים חיים' זיע"א

קהל נכבד מצאצאי הרה"ק בעל 'באר מים חיים' זיע"א, השתתפו במוצאי שב"ק פר' וישב נר ג' דחנוכה בתפילת רבים במערתו של בעל ההילולא בה הוא טמון, לרגל יומא דהילולא המאתיים ושבע שנים להסתלקותו לגנוי מרומים. ולאחר מכן בסעודת ההילולא אשר התקיימה בבית המדרש דחסידי סערט ויז'ניץ בעיר הקודש צפת ת"ו.

אמירת פרקי תהלים בציה"ק

לאחר הדלקת נרות ואמירת פרקי תהלים שנאמרו ע"י נכדו הר"ר יצחק ישראל טירר הי"ו מתוך השתפכות הנפש, הושמעו במקום משירי שבת קודש אשר כידוע ומפורסם מתוך קדושתו של הצדיק היה בשב"ק גבוה בראש משאר ימות החול, כמ"כ התפרסם חיבורו בשם 'סידורו של שבת' בין יתר ספריו הק' שבו מעלה את הנפש האלוקית לפסגות שמימיים בזכות השב"ק.

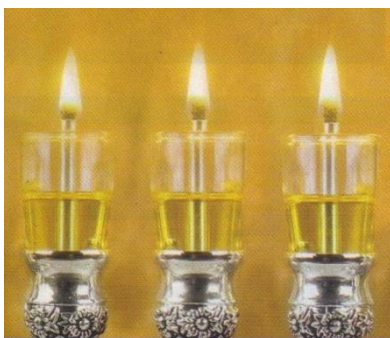

בסעודת ההילולא

בסעודת הילולא רבתי ומסיבת מלוה דמלכא שהתקיימה לאחר מכן כאמור בביהמ"ד סערט ויז'ניץ בעיר, הושמעו ד"ת וסיפורי צדיקים מפי צאצאי הצדיק זיע"א – הרה"ח משה א. ז. טירר הי"ו ואחיו הרה"ח יוסף פ.א. הי"ו, וכן מפי אורחי הכבוד הרב ד"ר אריה ולדמן הי"ו, ובנו הרב אשר הי"ו, אשר נמנים על צאצאי בעל ההילולא זיע"א.

בסעודה ציינו את יוזמתו הברוכה של מארגן האירוע הרה"ח חיים דוד טירר הי"ו מצאצאי בעל ההילולא אשר השקיע רבות להצלחת האירוע הנכבד. כן צויין לשבח פעילותו של הרב אליעזר לזר הי"ו משנה לראש עיריית צפת, אשר דאג לתאורת המערה ובית העלמין, ובכך הטיב עם משתתפי ההילולא של הצדיק זיע"א.

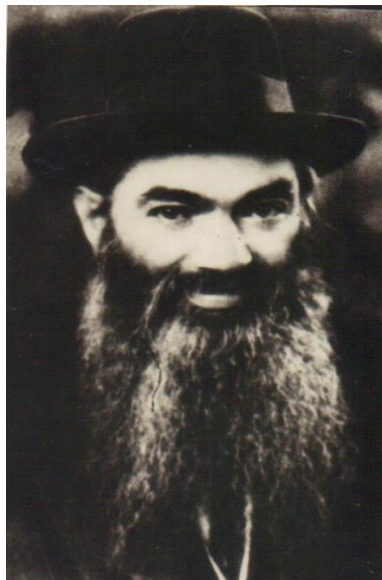
(עיתונות חרדית)

ג' נרות חנוכה - כ"ז כסלו
 יא"צ הרה"צ רבי חיים טירר מטרנוביץ זיע"א
 בעל "באר מים חיים" עה"ת, "סדרו של שבת",
 "שער התפלה", ו"ארץ החיים",

הרה"ח רבי יחיאל בהרה"צ רבי אהרן זעליג ז"ל
 בהרה"צ יעקב פנחס בהרה"צ יחיאל זצ"ל
 בהרה"צ יעקב יוסף זצ"ל
 בהרה"צ רבי חיים טירר זיע"א

הרה"צ אהרן זעליג בהרה"צ יעקב פנחס זצ"ל
 בהרה"צ יחיאל בהרה"צ יעקב יוסף זצ"ל
 בהרה"צ רבי חיים טירר זיע"א
 בעל ה"באר מים חיים"

הרה"צ יחיאל בהרה"צ יעקב יוסף זצ"ל
 בהרה"צ רבי חיים טירר זיע"א
 בעל ה"באר מים חיים"

רבי אפרים ד. טייטלבוים שליט"א
 אדמו"ר מהוסאקוב

רבי אהרן ז. לופוביץ שליט"א
 אדמו"ר מבוקרסט

הרה"ח ר' יוסף טירר שליט"א

הרה"ח ר' משה טירר שליט"א

הנכדים הממשיכים בס"ד את השלשלת המפוארת